# GAZETA KRAKOWSKA

## Nro 70.

### Z KRAKOWA DNIA 2 WRZESNIA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

*Z Warszawy d. 25 Sierpnia.*

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Jmość Dekretami z daty 12/31 z. m. udzielaiąc JW W. Węgleńskiemu Ministrowi Przychodów i Skarbu, tudzież Netreobskiemu Radcy Stanu Dyrektorowi Jeneralnemu w Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi, na własne żądanie uwolnienie od sprawowanych dotąd przez nich Urzędów, raczył oraz nayłaskawiey mianować pierwszego Ministrem Stanu, drugiego Radcą Stanu Nadzwyczaynym. Z teyże samey daty Dekretem, JW. Koźmian, dotąd Radca Stanu Nadzwyczayny, został mianowany Radcą Stanu Dyrektorem Jeneralnym w mieyscu JW. Netrebskiego.

*Z Petersburga d. 26 Lipca d. k.*

Dzień 22 b. m. iako dzień Imienin Cesarzowey, Jeymości, Maryi Federowney, uroczyście był obchodzony w Carskiem Siele i w stolicy tuteyszey. Serca wiernych poddanych, pełnych uczuć poświęcenia się i miłości, zanosiły do tronu Naywyższego gorące modły, o szczęśliwe i długie życie Nayiaśnieyszey Opiekunki wszystkich potrzebuiących pomocy i cierpiących niedostatek. Niezliczone mnóstwo wszelkiego stanu ludzi, biegło dnia tego do Pawłowska i Carskiego - Siola, aby stać się uczestnikami powszechnego święta. Wieczorem miasto było oświecone.

*Z Berlina d. 18 Sierpnia.*

Wielki Xiąże Rossyyski Mikołay przybył dnia 15 b. m. z małżonką swoią do Potsdamu z podróży przedsięwziętey do Ems i Spa.

Niedawno przeieżdżał tędy Hrabia Wittgenstein, Adjutant N. Cesarza Jmci Rossyyskiego, wysłany gońcem z Petersburga do Londynu.

Tuteysza Gazeta Pruska Stanu umieściła artykuł o układzie z Dworem Rzymskim względem przywrócenia Arcybiskupstw i biskupstw w Królestwie Pruskiem. Wyraża w nim: — "Gdy w roku 1814 Prussy ukończyły chwalebnie woynę o całość swoię, nietylko odzyskały dawnieysze posiadłości swoie w Niemczech, lecz oraz sposobem wynagrodzenia za straty na wschodzie, otrzymały znaczne kraie nad Renem, których mie-

szkańcy są po większey części Katolikami. Ważne interessa kościoła, bo od nich spokoyność sumienia, poprawa obyczaiów, i wpoienie dobrego sposobu myślenia po większey części zawisło, zwróciły zaraz po przywróconym pokoiu uwagę rządu na siebie. Tayny Radca Stanu Niebuhr wyiechał do Rzymu, a znakomite iego przymioty mogły mu ziednać za granicą szacunek i ufność, iakie w oyczyznie w wysokim stopniu sprawiedliwie posiada. Rozpoczął układ, który Xiąże Hardenberg, Kanclerz, podczas bytności swoiey w Rzymie ukończył, i który zupełne zatwierdzenie Monarchy pozyskał. Według tego układu, Kościół Katolicki w Królestwie Pruskiem ma mieć dwa Arcybiskupstwa i 6 Biskupstw, to iest, Arcybiskupstwo Kolońskie, oraz Biskupstwa Monasterskie, Trewirskie i Paderborskie w prowincyiach zachodnich, tudzież Arcybiskupstwo Gnieźnieńskie i Poznańskie, oraz Biskupstwa Wrocławskie, Warmińskie i Chełmińskie w prowincyiach wschodnich. Nadeszła iuż bulla Papieżka, nadaiąca zwyczayną formę kanoniczną nowym ograniczeniom Dyecezyy, a przywiedzenie iey do skutku polecone iest Xiążęciu Józefowi Hohenzollern, Biskupowi Warmińskiemu. Ewanielicy i Katolicy, poddani Pruscy, dziękować będą mądrości Króla za urządzenie, które nie nadwątlaiąc praw korony, ani krępuiąc sumienia, zapewnia Katolikom wolne sprawowanie obrządków ich religii, a tym sposobem przykłada się znacznie do utwierdzenia wzaiemney zgody i powiększenia dobra krajowego.,,

*Z Gdańska d. 10 Sierpnia.*

Cena zboża za granicą raz się podnosi, drugi raz spada. Nie można czynić żadney spekulacyi, tem bardziey, iż w Anglii, Francyi i Hollandyi piękne pokazuią się urodzaie, a zapasy tameczne są ieszcze dosyć znaczne.

*Z Paryża d. 15 Sierpnia.*

Król i rodzina Królewska powrócili z St. Cloud do stolicy. Wczoray na prywatnem posłuchaniu Margr: Casa-Irujo, poseł Hiszpański oddał Królowi list wierzytelny.

Pomimo wszystkich obrotów, których używano, Ministrowie nasi zostaią na swoich mieyscach.

Podług dziennika Konstytucyionistr, Xże Eugeniusz (Beauharnois) i owdowiała Xiężna Stefania Badeńska zawdziali żałobę po Bonapartem.

Eskadra nasza pod Kontraadmirałem Jurieu przybyła d. 19 Czerwca z Peru, Chili i Brazylii pod Martinikę. Fregata Clorinda popłynęła d. 5 z Brestu do południowey Ameryki, a korweta la Bonite od naszey eskadry pod Smyrną do wyspy Rhodus.

Ministrowskie nasze pisma zawieraią pod napisem z Wiednia d. 3 b. m. wiadomość, że Porta nie chce żądaniom Rossyi zadosyć uczynić

Przez dogodnieysze urządzenie parowych łodzi międzу Dowrem i Kale, nastąpi podług Monitora o 12 godzin prędszy związek między Paryżem i Londynem.

Zapewniaią, (wyraża iedno z pism tuteyszych) że na przypadek woyny z Turcyią, Austryia umówiła się z Rossyią wstawić do wszystkich celnieyszych

miast Włoskich osady, dla zabezpieczenia kraiów Włoskich przeciw zaburzeniom.

Przybyły d. 11 b. m. do Francyi kupiecki okręt z Rio-Janeiro zapewnia, iż tam za powrotem woysk z Montevideo nowa wybuchnęła rewolucyia. Lud miał się zbuntować, a Królewic Następca tronu z wszystkiemi Portugalskiemi władzami do Lizbony odpłynąć. Zaraz po iego odpłynieniu ustanowić miano tymczasową rządową juntę. Inny okręt przybyły z tegóż miasta do Hawru potwierdza wiadomość o wybuchłey rewolucyi, ale o odieździe Królewica nic nie wspomina.

Głos wszystkich stronnictw iest tu za Grekami. Cóż to Francyią obchodzi, która przez korzystanie Anglii z rewolucyi pozbawiona oddawna została wszelkiego wpływu w Lewancie, że Rossyia rozciągnie obiekę swoią na Grecko-Tureckie prowincyie, skruszy kaydany Chrześcijan aż do Syryi i zbliży się do Monarchii Perskiey? Tym sposobem wpływ Rossyi na Europeyskie kraie zostanie na długo odwrócony, gdyż trudnić się będzie musiała wschodem. Anglicy zas, iako panowie obu Indyy i południowego Oceanu, czyliż żaliéby się mogli na zwiększenie się Rossyi, gdy bandera ich rozciąga się nad daleko więcey ludami? W przytłumieniu nawet ducha rewolucyynego okazuią się przedziwne widoki w poruszeniu Europy na wschód. Europa nie może iuż w Ameryce zakładać osad, ale gdyby zechciała podzielić wschód, znalazłaby sposobność do pozbycia się głów niespokoynych i zyskałaby na mocy. Nic nie powinno wstrzymywać Monarchów od użycia sił swoich za sprawą ludzkości, i święte przymierze nabrałoby przez to nieiako historycznego znaczenia; bo ten z Monarchów, który stanie na czele teraźnieyszych poruszeń, i oznaczy potokowi przyzwoite koryto, będzie iego panem.

*Z Londynu d. 14 Sierpnia.*

N. Król, który w naylepszym znayduie się stanie zdrowia, odebrał d. 9 b. m. w porcie Holyhead wiadomość o śmierci swoiey małżonki. Nakazał zaraz używaną w takiem zdarzeniu etykietę, to iest spuszczenie do połowy masztów bandery i żeby orszak iego zawdział żałobę. Od tey chwili iada Król sam w swoim pokoiu i nie pokazuie się na pokładzie okrętu. D. 10 popłynęła iego eskadra do Dublina, gdzie odprawi wiazd publiczny.

Odwiezienie zwłoków zmarłey Królowey dało powód do nieprzyiemnych kroków. Królowa rozporządziła w swoim testamencie, aby w trzy dni po śmierci wywiezioną została do Brunswika; lecz to nie było podobnem do uskutecznienia, i rząd oznaczył do tego z okazałym orszakiem dzień dzisieyszy. Zwłoki prowadzone bydź miały przy honorowey woyskowey straży, w różnych mieyscach rozstawioney, do Chelmsford, tam w Kościele złożone, a nazaiutrz do Harwich zawiezione. Lecz przyiaciele Królowey, a mianowicie Panie Hood i Hamilton prosiły o przewłokę, ponieważ nie miały wygotowaney żałoby. Lord Liverpool kazał im przez swoiego sekretarza oświadczyć, że wykonawcy testamentu ugodzili się na dzień dzisieyszy, a zatem zmienić tego nie może; ieżeli zaś Damy nie maią gotowey ieszcze żałoby, tedy mogą później nadiechać. Tu

napisała Pani Hood własną ręką uszczypliwie do Lorda Liwerpool: że pierwszy raz widzi rząd tak skwapliwym w uskutecznieniu woli Królowey, czego za życia nigdy nie czynił, i prosiła, aby żadne woysko nie assystowało zwłokom, ponieważ mogłoby to dać powód do zaburzenia i krwi rozlewu. Niechay lud, który za życia okazywał iey swoią przychylność, odda iey także sam ostatnią usługę. Lord odpisał bardzo grzecznie, iż nie może odmienić czasu, ponieważ poczynione są przygotowania. Pani Hood powtórzyła ieszcze swoie żądanie, i toż samo uczynili PP. Lushington i Wilde, lecz iednakowe otrzymali odpowiedzi, ponieważ zwłoki maią d. 16 odpłynąć.

Odgłos wszystkich dzwonów i wystrzały z dział zapowiedziały dziś rano uroczystość exportacyi, i pomimo deszczu cała droga do Hammersmith (okolicy w którey Królowa mięszkała) zapełnioną była ludem. O godzinie 8 przybył do Brandenburg karawan Królewski, który 8 gniadych koni z czarnemi kitami ciągnęło. Pokoie były tam czarnem suknem obite, paradna trumna stała w sali, a przy iey głowach leżała na fioletowey aksamitney poduszcze korona Królewska. W początkach puszczano tam tylko znakomitsze osoby, ale lud wywarł drzwi i wszedł tam. Władze Królewskie żądały, aby zwłoki wyniesionemi zostały; lecz P. Lushington protestował się przeciw temu i oświadczył: że przygotowania do lądowey i morskiey podróży nie są ieszcze ukończone, i że on iako wykonawca testamentu nakazuie, aby zwłoki nie były póty wynieslone, póki przygotowania nie będą do wyprowadzenia ich z przyzwoitą godnością ukończone. Oświadczył niemniey, iż nie chce przeciw woli zmarłey działać, chyba, iż siłą woyskową będzie do tego zmuszony. Urzędnik Lord Szambelan Bayley oświadczył: że pełni swoią powinność i dokonać rozkazu musi, niechay co chce się dzieie. Kłótnia ta trwała długi czas, aż nakoniec ieden z urzędników odczytał przepis drógi, którą zwłoki prowadzone bydź miały, to iest nie przez miasto, ale uboczną drogą. Wyniesiono nakoniec zwłoki, włożono na karawan i wieziono. P. Lushington nie wsiadł do przeznaczonego dla niego od rządu iako wykonawcy testamentu powozu, których rząd 16 czterokonnych przysłał, ale towarzyszył im iako człowiek prywatny. Dzieci szkoły na Hammersmith szły przed karawanem i słały kwiatami drogę. Lud cisnął się na wszystkie strony bez żadnego porządku. Gdy orszak przybył do Kensington zastał drogę zatarasowaną wozami i karami kamieniami i ziemią wyładowanemi bez kół, tak, iż nie mógł przeiechać. O godzinie 11 nadszedł od rządu rozkaz, któremu o tem zdarzeniu doniesiono, aby udał się bokiem ku parkowi Hyde. Gdy o godzinie 1wszey przybył na rok parku, lud krzyczał ustawicznie, aby szedł przez miasto i rzucał na żołnierzy kamieniami. Zrobiło się naywiększe zamięszanie i karawan stał dwie godziny. Lud przemógł policyianów, i musieli się oddalić. Nadeszły nowy oddział gwardii konney dał ognia do ludu; kilkanaście osób ranił i zabił. Gwardyiacy nadzwyczay wiele ucierpieli; wielu z nich skaleczono kamieniami, a innych z koni pościągano i pałasze ich połamano. Tu usiłowano przez park przeiechać, ale na-

daremnie; cała droga była zatarasowaną. Przybył pułk gwardyi pieszey; lud uciekał na wszystkie strony, który konnica z pałaszami goniła. Kamieni, błota i co można było złapać, używano na obronę. Żelazne poręcze przy bramie Kumberland były zgruchotane i tłok ludu tak był nadzwyczay wielki, iż nie podobna było przejechać. Gdy się to działo panowała w mieście naywiększa trwoga; wszystkie sklepy były pozamykane i zasięgano co chwilę wiadomości, co się działo, aż nakoniec Lord Prezydent oznaymić kazał, iż lud zwyciężył, i zwłoki przez miasto prowadzone będą. Dzwony przez cały poranek huczały. Przy Tempelbar, w bramie do miasta, przyłączył się do orszaku Lord Prezydent z kilku ławnikami na koniach w czarnych płaszczach, i wszczęła się nowa sprzeczka, ponieważ bez pozwolenia nie wolno woysku do miasta wchodzić. Jakoż musiało ustąpić, a mieysce iego zastąpiła straż obywatelska. Takim sposobem dopiero udał się orszak na przeznaczone mieysce przy żałobney muzyce, do którego przyłączyli się maytkowie i cechy z chorągwiami. Przed szwadronem konnicy mieyskiey niesiona była chorągiew z napisem: "Siła publicznego mniemania!„ Przyiaciele i przyiaciołki Królowey wsiedli dopiero w mieście do powozów, a Szeryf Waithman kończył w powozie stanu orszak.

Lud przebiegał ulice i krzyczał: "Królowa! zamordowana Królowa!„ — Podług dotąd zasięgnionych wiadomości w dzisieyszym zaburzeniu utraciło 6 ludzi życie, a 30 iest skaleczonych. Piesza gwardyia, któroy nie dozwolono wniyść do miasta, była ciągle od pospólstwa napastywana. Dowodzący nią officer, dostał w twarz parapluiem, i cała twarz krwią mu się zalała.

Z powodu utrudzenia towarzyszących nie doydzie dziś orszak do Chelmsford, ale nocować musi w Ramford; iutro stanie w Colchester, a po iutrze w Harwich.

Wszystkie członki rodziny Królewskiey w Londynie i w okolicach, równie iak Ministrowie i urzędnicy stanu, pokazali się dziś w żałobie.

Królowa rozporządziła w swoim testamencie i trzech kodycylach: aby dom Cambridge, ieżeli rząd niezwróci zapłaconych zań 15,000 Fs. przez publiczną licytacyią był sprzedany, (czego zapewne rząd niedopuści) a wzięte zań pieniądze, dostać się maią młodemu Austyn, którym się opiekowała i kończy teraz 21 lat. Srebra i sprzęty, i to wszystko co Królowa w spadku po swey matce posiadała, iest także własnością Austyna. Zapieczentowane pudełko kazała oddać kupcowi Obichini w Londynie, któremu winna 4300 Funtów Sterlingów i domyślaią się, że w nim znayduią się iey dyiamenty. Lordowi Hood odkazała 500 Fs. i tyleż iego żonie; Pani Hamilton swóy wizerunek; Kardynałowi Albani wizerunek córki swoiey; Margr: Antaldi, Panu Fedici i Austynowi swoie wizerunki; Panu Lushington powóz i swóy wizerunek, a domownikom bieliznę, garderobę, &c. o Panach Brougham i Denman niema żadney wzmianki, równie iak o iey posiadłościach we Włoszech, ponieważ miała iuż dawniey sądowuie niemi rozrządzić. — Kamień na iey grobie taki ma mieć napis: "Pamiątce Karoliny Brunświckiey, udręczoney Kró-

łowey Angielskiey. „ — Dawny napis na grobie iey rodziny w Brunswiku w łacińskim języku bardzo się do zmarłey Królowey stosuie: "Tu kończy się zazdrość, prześladowanie i narzekania. „ — Na blasze paradney trumny wyrażone są tylko w łacińskim języku, imie, stan, daty urodzenia i śmierci.

Zdaie się, że tysiące ludzi upatruią śmierć Królowey iako dobrodzieystwo, iedni dla niey, drudzy dla kraiu, trzeci dla oboyga.

Pocztowy statek Lord Moira płynący z Liwerpoolu do Dublina zatopił się w drodze, i przeszło 80 osób, pomiędzy któremi wiele znakomitych dam, pogrzebane zostały w bałwanach morskich. Kapitan statku, który był pijany i iemu to nieszczęście przypisuią, był naypierwszy, którego morze pochłonęło.

Nadzwyczayny poseł Francuzki, Xiże Grammont dał onegday na pożegnanie tuteyszemu dyplomatycznemu ciału wielki obiad.

Malarz Lawrence otrzymał zlecenie odmalować Króla w ubiorze koronacyynym, siedzącego w krześle S. Edwarda.

Znany Neapolitański Jeneral Pepe, przybył tu z Lizbony, równie iak nasz poseł przy Dworze Wiedeńskim Lord Stewart.

Xiąże Ratafie Madagaskaru, który przed niejakim czasem przybył do Anglii, odiechał na powrót do swey oyczyzny.

Podług listów z wyspy S. Tomasza pod d. 8 Lipca, miasto Karakas znayduie się znowu w ręku patryiotów, do którego d. 20 Czerwca weszli. Ta częsta zmiana rządu i niepewność, która strona nakoniec przezwycięży, przerwała zupełnie handel z lądem południowey Ameryki.

*Z Kuxhaven d. 20 Sierpnia.*

Wczoray o godzinie w pół do 12tey przybyły tu na fregacie Glasgow, w towarzystwie 3 innych okrętów, zwłoki Królowey Angielskiey. Kapitan Doyle, dowodzący tą eskadrą, iest ten sam officer, który zmarłey Królowey w r. 1795 dopomógł wsiąść w Kuxhaven na okręt Jowisz, który zawlókł ią na zaślubienie do Anglii. Dnia 20 rano przybyły zwłoki do Brunshausen, lecz dopiero około godziny 6 mogły bydź na ląd wyniesione i do Kościoła zaniesione. Oboie nastąpiło przy wystrzałach z dział i assystencyi batalionu Hanowerskiego woyska. Tenże batalion odprowadzi ie do Stade gdzie w Kościele stać będą, póki dalsze rozkazy nie nadeydą względem zawiezienia ich do Brunswika. Towarzyszą im PP. Lushington i Wilde, Lord Hood z żoną i Pani Hamilton. PP. Brougham i Denman, którzy dla zatrudnień nie mogli zaraz popłynąć, przybędą poźniey.

*Z Lizbony d. 30 Lipca.*

Stany trudnią się ciągle ułożeniem konstytucyi dla Królestwa. Art. 7 brzmi iak następuie: Wolne udzielanie myśli iest naydroższem prawem człowieka. Każdy więc obywatel udzielać może swoie mniemania bez poprzedzaiącey cenzury, za nadużycie iest tylko wedle przepisu odpowiedzialnym. Stany ustanowią osobny sąd, który będzie wspierał wolność druku i karał nadużycia. Rozpoznanie nadużycia względem pism tyczących się religii i moralności zostawione iest Biskupom, których rząd w ukaraniu winnych wspierać będzie. Art: 10. Każda kara zastósowaną bydź powinna do przestępstwa i winnego tylko dosięgać. Zniesidne

są wszystkie hańbiące kary, smaganie, piątnowanie, tortury, konfiskata maiątku i wszystkie inne okrutne i sromotne. Art: 11. Wszyscy obywatele maią prawo do urzędów i godności, bez innego zaszczytu oprócz talentów lub cnót. Art: 12. Liczba urzędników będzie ściśle do potrzeby kraiu oznaczona.

Z Rio-Janeiro donoszą pod dniem 8 Czerwca, iż d. 5 zaszło tam poruszenie pomiędzy woyskami, i że Królewic Rejent zmuszony został zaprowadzić rząd konstytucyyny wedle Portugalskiey konstytucyi i onę zaprzysiądz. W Ministeryium nastąpiła także zmiana. Oprócz kilku ranionych woyskowych, którzy pomiędzy sobą się pobili, nie było dalszego krwi rozlewu.

*Z Madrytu d.* 4 *Sierpnia.*

Wczoray powrócił tu N. Król z Sacedon, przeciw któremu wyiechali Infanci wie, powitany został okrzykami: Niech żyie Król konstytucyyny! (Okrzyk ten ma bydź nayprzyiemnieyszy Monarsze.) Wszyskie woyska osady tuteyszey i gwardyia narodowa stały pod bronią. — Podczas pobytu swoiego na kąpielach w Sacedon nie miał Król przy sobie iak 250 pieszych i 50 konnych żołnierzy na straż, którzy po wsiach stali.

Dworzanin Królewski Juarez został z wspólnikami swemi za spisek przeciw konstytucyi na iocio letnie więzienie galerowe skazany. Kara ta zdawała się niektórym ludziom za łagodną i grożli powtórzeniem ego, co spotkało Vinuesa. Lecz Prefekt nasz P. Copons przedsięwziął zaraz naydogodnieysze środki do zapewnienia spokoyności, iakoż nie była naruszona.

W Jaen i innych mieyscach zaszły z powodu zaciągu do woyska niektóre zdrożności, lecz te zaraz uśmierzono; w Waladolidzie tylko tyle młodzież względem losowania okazała się nieposłuszną, iż woysko musiało do niey dać ognia i kilku z niey raniło.

Wychodzący tu dziennik Francuzki Goniec utrzymuie, iż wyiąwszy Hiszpaniią, wszędzie panuie teraz większa tyrannia niżeli w wieku 14 i 15tym.

Onegday przybył tu goniec z Ceuty z doniesieniem, że Cesarz Muley Soliman odwiedzić chce Ceutę, dla widzenia iey warowni. Gubernator żąda rozkazów, iak sobie ma postąpić, ponieważ Cesarz Muley ma zawsze około siebie 4000 woyska.

Podług doniesień z Kadyxu, korsarze południowey Ameryki ciągle ieszcze pod tamteyszemi brzegami prowadzą rzecz swoią; ieden z nich zabrał niedawno o 3 mile od przylądka Trafalgar Hiszpańską galerę.

Z Mexyku donoszą, że Naczelnik powstańców Jturbides przymusił Wicekróla do zawarcia z nim rozeymu.

*Z Bruxelli d.* 15 *Sierpnia.*

Królewicowstwo Jchmość Następca tronu i iego małżonka powrócili tu z Spa, a poseł Francuzki z Akwisgranu.

Xże Wellington wyiedzie ztąd w poniedziałek na oglądanie warowni w Namur i Charleroy. Ztamtąd uda się do Peryża i po drodze odwiedzi poboiowisko Waterloo.

Mówią, iż poseł nasz w Paryżu, Baron Fagel, przybył tu dla naradzenia się względem zawrzeć się maiącey umowy z Francyią, w celu bronienia żeglugi na morzu środziemnem przeciw Barbaryyskiem i innem rozbóyniczem okrętom.

*Z Włoch d. 6 Sierpnia.*

Z Neapolu piszą, pod d. 12 Lipca: że wielkie upały zabieraią wiele ludzi z tamteyszey osady i szpitale zapełnione są choremi. Przez wysłanie kilku korpusow do Kalabryi, wyiaśnia się przyczyna dla czego kilka batalijonów Austryiaków poszło ieszcze do Neapolu. W Kalabryi zaszło kilka potyczek pomiędzy ruchomemi kolumnami Austryiaków i snuiącemi się ieszcze bandami. Ruchome kolumny są dogodnieysze do utrzymania spokoyności, niżeli stoiące osady, ponieważ pierwsze na każde zagrożone mieysce szypko udać się mogą. — Kolumna strzelców Tyrolskich przebiegła prowincyią Mazza w Sycylii, dla oczyszczenia iey z rabusiów. Działanie to uwieńczone skutkiem zostało; hersztowie rabusiów Dongasparo i Palietuno znayduią się pomiędzy poymanemi.

W Liwornie kilkanaście domów Greckich wstrzymały swoie wypłaty, a z Lewantu nie przychodzi tam teraz żaden okręt.

Xże Następca W. Xięstwa Toskańskiego odbywa teraz podróż przez Szwaycaryią pod imieniem Margrabi Colrano. Powróci ztamtąd do Lombardyi i ziedzie się potem z swoią małżonką na wyspach Boromeyskich.

Bandera Szwedzka szanowana iest tak przez Turków, iako i Greków.

Angielska osada na wyspach Jońskich powiększoną została do 7000 ludzi. Mieszkańcy chcąc okazać niechęć swoią przeciw Anglikom, przyięli lud przybyłey tam niedawno Francuzkiey korwety z naywiększemi okrzykami radości, chociaż dawniey Francuzów niecierpieli.

Z Algieru piszą pod d. 19 Lipca: że Dey tamteyszy lękaiąc się okrętów Greckich, zaprzestał uzbraiania korsarskich swoich okrętów. Powietrze morowe powiększyło się tam i umierało iuż na nie codziennie po 16 ludzi.

Ali Basza Janiny, który ściśle połączony iest z Grekami śpieszy z woyskiem swoim, dla zaięcia stanowiska obok głównego ich woyska. Pomiędzy Grekami panuie zapał bez granic; od 14 i 15 lat chłopcy chwytaią oręż. — Zdaie się, że Angielska flotta zamyśla zaiąć stanowisko pod Tenedos, przez co zasłoniłaby niejako Dardanelle. Greccy i Angielscy kapitani zdaią się iedni drugich podstrzegać; lecz pierwsi maią za sobą znaiomość wod, mieysc do zarzucania kotwic, i t.d. z większą szypkością podczas przeciwnego wiatru czynią obroty, niżeli Anglicy.

*Z Liworna d. 6 Sierpnia.*

Nadszedł tu list z Smirny, podług którego nieszczęśliwe to miasto przez wściekłość Turków prawie na pusty plac zamienione zostało. Codziennie przybywaią tam nowe hordy pustoszących Azyiatyków i nowe popełniaią niegodziwości. Rzeź ciągle ieszcze trwa: morze okryte iest porąbanemi zwłokami Greków. Wzięte szturmem miasto niewystawiałoby tak okropnego widoku, iak teraz Smirna, piękne to niegdy miasto. Do tego przydać ieszcze potrzeba dokuczaiący głód; uboga klassa ludzi niema kawałka chleba, i sama nędza pobudza ią do rabunku i palenia. Nie dosyć było na tych klęskach, potrzeba było, aby i morowe powietrze przymięszało się, które do reszty zniszczy to nieszczęśliwe miasto.

DODATEK

DO N.ro 70.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 2 WRZESNIA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

*Z Wiednia d. 23 Sierpnia.*

Gazeta Salzburgska pod d. 17 b. m. zawiera: Wczoray o godzinie 6 z południa przybyli tu niespodziewanie na powszechną radość Nayiaśnieysi Cesarstwo nasi. N. Król Bawarski przybył także wczoray do Berchtesgaden, przysłał tu Wielkiego Koniuszego swoiego Barona Kessling, i na przywiezione przez niego zaproszenie NN. Cesarstwo udali się dziś o godzinie w pół do 9tey zrana do Berchtesgaden, zkąd N. Cesarzowa poiechała z N. Oycem swoim do Tegernsee, a N. Cesarz dziś w wieczór tu powrócił, którego obecnością przez kilka dni cieszyć się będziemy.

Dzisieyszy Dostrzegacz Austryiacki zawiera pod napisem: "Z Państwa Osmanów" co następuie:

Podług doniesień z Stambułu poseł Rossyyski Baron Stroganoff, w skutek zachodzących między nim i Ministrami Porty układów, wyznaczył przez ostatnie swoie podanie na mocy rozkazu Dworu swoiego czas do dania mu ostateczney odpowiedzi. Gdy czas ten upłynął, a Baron Stroganoff nie sądził się bydź do dalszych układów upoważnionym, posłał zatem d. 27 Lipca Reis-Effendemu notę, w którey oświadczył, iż zostawia Porcie wolność przesłania swey odpowiedzi na ostatnią iego notę prosto do Ministeryium Rossyyskiego, on zaś uda się tymczasem do Odessy i tam oczekiwać będzie dalszych rozkazów swoiego Monarchy, i żądał do odiazdu swoiego paszportów. Ministrowie Porty odmówili takowych paszportów, z powodu, iż uniknąć pragną wszelkiego pozoru iakoby do postanowienia Pana Posła wpływali; lecz oświadczyć mu kazali, iż ieżeliby przy swoim przedsięwzięciu obstawał, tedy do wszystkich dowódców na czarnem morzu wydane zostaną naywyraźnieysze rozkazy, aby go z całem iego poselstwem wolno przepuścili. Porta odesłała istotnie wyżey wzmiankowaną odpowiedź do Petersburga.

Tymczasem Baron Stroganoff wydał oznaymienie do wszystkich poddanych w państwie Tureckiem, aby podczas iego niebytności udawali się o opiekę do posła Austryiackiego, który chętnie podiął się tey przysługi. — Przy odeyściu ostatnich listów pod d. 5 Sierpnia Baron Stroganoff nie opuścił ieszcze Buiukderu.

Spokoyność publiczna nie była w Stambule po dawnieyszych zdarzeniach daley naruszoną.

D. 17 Sierpnia trzy Austryackie handlowe okręty zawinęły do portu Wenecyi. Przybyły one z Smirny, które miasto d. 18 i 21 Lipca opuściły. Podług zeznania kapitanów, panowała tam ciągle spokoyność; obecność okrętów obcych Mocarstw była dostateczną do zmnieyszenia trwogi tamteyszych Chrześciian. Rzeczeni kapitani widzieli niedawno wyszłą z pod Dardanellów Turecką flottę w kanale pod Scio na kotwicach, i słyszeli, że Grecka flottylla czyniła przygotowania do uderzenia na nią.

*Do Redakcyi Gazety Krakowskiey.*

ODPOWIEDZ

na Odpowiedź

PSZCZOŁCE KRAKOWSKIEY.

Z Gazety Krakowskiey Nr. 63 wiersz

HORACYUSZA

*S.... dum vitant vitia in contrarium ruunt.*

„Godzi się i należy prawdę mówić lub pisać — Tem więcey wolno kiedy rzecz idzie z wydawcą pisma publicznego wbrew prospektu zawodzącym — Na głos prawdy wydawcą poprawić się winien — Urażać się o nią w żadnym względzie nie przystoi — Nie tak postępuie Pszczółka Krakowska — Obrażona uwagami pod dniem 12 Sierpnia w Gazecie Krakowskiey podanemi nie oszczędziła iadu, a przesiliwszy własny dowcip szukała pomocy u Osła — Baykami prawda zagłuszyć się nie da. — Sama będąc powódką Pszczółka do tey piśmienney walki przez doniesienie w Telegrafie iakoby Dom blisko Franciszkanów do góry nogami został przewrócony, skarży się teraz, że z Ulem iey tak postąpić chciano — Jak nie podobna aby Dom nie maiący nóg i głowy mógł być przewróconym do góry nogami, tak spokoyna być może Pszczółka, że iey Ul bez iednego z tych dwoyga podobnego przypadku nie dozna — Nie żądano zniszczenia Ula, życzono sobie tylko lepszego około niego porządku — Chwalono go nawet kiedy nie wart był nagany — Niech zechce Pszczółka rozebrać swe pisemko, a ieżeli własna miłość ią nie odurzy, przyzna, że w niem liche wysłowienie się, że związek rzeczy ż den, że myśli nie iasno tłómaczone, bo cały peryiod od wiersza 22 poczynaiący się nie iest do zrozumienia. — wreszcie:

Powtarzam Pszczółko prawdę, wszak nią nikt (nie grzeszy,
Ty musisz być podrzutkiem do dobrych pszczół (Rzeszy:
Miałaś zbierać z naylepszych ziół, kwiatów (słodycze,
A przynosisz nam teraz z piołunu goryczę:
Każdy z nas na tem traci,
*Zamiast Miodu piołun płaci —*
Jeźli ci brak zapasów, nie masz inney rady,
Pisz nareszcie co możesz, bayki, lub szarady,
Lecz czciy prawdę, i zawsze z nią unikay zwady.

*K. M.*

DONIESIENIA.

Wydział Policyi w Senacie Rządzącym wolnego niepodległego i ściśle neutralnego M. Kra: z powodu ucieczki z roboty publiczney w d. 20 b. m. Antoniego Gorzałczanego na lat 3 ciężkiego więzienia skazanego, zaleca się właściwym Urzędom Policyynym miasta Krakowa i iego okręgu, ścisłe śledzenie wedle domieszczonego poniżey opisu, i za wyśledzeniem odstawienie onegóż pod strażą wprost do tutayszych aresztów Kryminalnych, — W Krakowie d. 25 Sierpnia 1821 r.

*Markiewicz*, S. P.
*Konwicki*, Sek: Wydz:

*Opis.* — Antoni Gorzałczany rodem z Brzyska Słomianego, obwodu Miechowskiego Woiewództwa Krakowskiego, lat 26 liczący, katolik, wolnego stanu, wzrostu więcey iak szredniego, twarzy okrągłey bladey, oczów niebieskich, włosów ciemno-blond, nosa długiego.

Zgodność zaświadcza
*Konwicki*, Sek: Wydz:

W dniu 4 Września 1821 o godzinie 3 popołudniu w Krakowie na Kaźmierzu pod L. 36/7 odbędzie się licytacyia w drodze exekucyi Sądowey zatradowanego wapna białego w beczkach, niemniey kryp. Chcący licytować, raczą się w mieyscu i terminie do licytacyi wskazanym z gotowemi zgłosić pieniądzmi. — W Krakowie dnia 28 Sierpnia 1821 r.

*Hen: Salemoński*, Kom: Sąd:

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — W skutek Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 27 Marca r. b. do L. 674 do powszechney podaie wiadomości, iż w dniu 1wszym Października r. b. i następnych na gruncie wsi Wyciąże odbywać się będzie licytacyia Skarbowych Dębów na polu w ilości sztuk 461, a to oddziałami po 5 sztuk wedle porządku w zatwierdzonym wykazie umieszczonego branych. Życzący sobie nabycia takowych w mieyscu i czasie oznaczonym w przyzwoite vadium opatrzeni znaydować się zechcą, gdzie o warunkach zawiadomieni zostaną; przed terminem zaś licytacyi w Biórze Intendenta Dóbr i Lasów Narodowych wspomnione warunki każdego czasu na żądanie okazane bydź mogą — W Krakowie d. 23 Sierpnia 1821 roku.

*Kucieński.*
*Gadomski*, S. W.

Miasteczko Dąbrowa w Cyrkule Tarnowskim, ma uprzywileiowanych Jarmarków kilkanaście, po między któremi odbywać się zwykł Jarmark na S. Michał na sprzedaż koni, wołów, i wszelkich Towarów. Ałe ten czas Jarmarku iest bardzo dogodnym dla handluiącey publiczności, bo po ukończonych żniwach, w tym czasie drogą przystępne, zresztą długi przeciąg czasu bez Jarmarku, a dla handlu Jarmark iest nader potrzebny w Jesieni. A zatem, mięszkańcy Miasteczka Dąbrowy wspólnie z Dziedzicem tegoż mieysca, maią honor uprzeymie zaprosić Prześwietną Publiczność, tak Szanowne Obywatelstwo, iako też Sławetnych Kupców i Spekulantów, by raczyli łaskawie na dzień pierwszy Października r. b. tutay się zgromadzić. — Zwierzchność mieyscowa czuwać będzie ile możności nad bezpieczeństwem przez zaprowadzenie ścisłego porządku, ostrożności i wygody dla przybyłych.

Mięszkańcy chcąc podnieść upadaiące Jarmarki, oświadczaią Prześwietney Publiczności, iż szczególniey na ten czas Jarmarku, zapewniaią przez lat trzy po sobie następuiących, dać każdemu, kto tylko do którego bądź Domu zaiedzie, bezpłatnie stancyie, stay nie, sklepy na Towary; dla Oberżystów stancyie i sklepy dla handlerzy konnych stancyie i stay nie bezpłatnie, niemniey zapewniaią z swoiey strony nayuprzeymnieysze z uprzedzaiącą grzecznością dla każdego przyięcie, z prośbą: by tę ofiarę małą Prześwietna Publiczność łaskawie i z dobrą chęcią raczyła przyiąć, a licznym zgromadzeniem to Miasteczko na czas ten Jarmarku obdarować. — Roku 1821.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie w myśl Art: 682 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż połowa Domu w Kazimierzu Żydowskim między ulicami nazwanemi Placem szym i Ciasną pod L. 197 w Gminie X. W. M. Krakowa przy Krakowie leżąca, Star: Leibla i Seliga Hönigów braci tamże zamięszkałych własna, na żądanie Ur. Józefa Kwasek Protokólisty Tryb: I. Inst: W. M. Krakowa Cessyonaryusza Summy przez cedenta W. Krzystofa Gierzmońskiego uczynioney, w Krakowie przy ulicy Kanowney pod L. 127 zamieszkałego, od którego Ur. Wincenty Szner Adwokat w Krakowie pod L. 255, teraz zamięszkały w Sądach stawać będzie, przez publiczną licytacyią sprzedaną zostanie, a to z mocy Wyroku byłey Policyi poprawczey Obwodu Krakowskiego tychże Leibla i Seliga Hönigów braci na zapłacenie Summy 560 Złp. pod dniem 18 Lipca 1815 r. zapadłego, z uczestnictwa kradzieży sreber wynikłych, na rzecz W. Krzystofa Gierzmońskiego, skazuiącego, który prawo swoie do osoby Ur. Józefa Kwaska, Aktem Urzędowym przed W. Rogalskim Notaryuszem pod dniem 15 Marca 1820 w Krakowie zeznanym, przeniosł, które; to iest: Wyrok i Cessya prawnie Dłużnikom wręczone zostały,

na zaspokoienie wyżey wspomnionéy Summy Złp. 560 w srebrney monecie wraz z procentem po pięć od sta od dnia 24 Lutego 1821 iako daty wręczonego wezwania zaległym, tudzież kosztami prawnemi. — Zaięcie połowy Domu tego uskutecznioném zostało przez Ur. Henryka Salomońskiego Komornika w dniu 11 Maia 1821 r. Kopiie Protokółu zaięcia, stósownie do przepisu prawa, — P. Stanisławowi Poradowskiemu Woźnemu ustanowionemu Dozorcy. — Ur. Miętuszewskiemu Pisarzowi Sądu Pokoiu W. M. Kr. Okr. II. — P. Mączeńskiemu Wóytowi Gminy X. W. M. Kr. — P. Szymonowi Adamkowi Kassyerowi przy Kassie Główney W. M. Krakowa i Dłużnikom Seligowi i Leiblowi Hönigom w Krakowie zamięszkałym przez Woźnego Ignacego Życkiego przed zaregestrowaniem wręczonemi zostały.

Tenże Protokół zaięcia w Księgi Hipoteczne W. M. Kr. i I. Okr. Vol: III. Księgi zaięciów na karcie 160 Nr. 26 dnia 19 Maia 1821 r. zaś w Kancellaryi naszey Pisarza Trybunału w Księgę II. zaięciów nieruchomości od stronnicy 648 do 651 pod L. 73 dnia 1 Czerwca r. b. wpisanym został.

W Domie połowy tey mięszkaią Leibel i Selig Hönigowie bracia właściciele, tudzież Star Bryndza, iako Komorą siedzący bezpłatnie.

Pierwsza publikacyia warunków sprzedarzy w dniu 24 Lipca 1821 r. na Audyencyi Wys: Tryb: I. Inst: W. M. Krakowa, tudzież druga i trzecia według przepisu Art: 702 Kod: Post: Sąd: odbyły się, następnie zaś w dniu 22gim Wrześn a r. b. 1821 na Audyencyi tegóż Trybunału, o godzinie 10tey przedpołudniowey, odbędzie się licytacyia przedstanowcza nieruchomości wyżey opisaney, którey cena pierwszego wywołania w Summie 780 Złp. iest ustanowioną. — W Krakowie d. 28 Sierpnia 1821.

*Kaliczkowski*, Pisarz.

Kommissyia Woiewództwa Krakowskiego, uprzedzaiąc Expiracyą kontraktu dzierżawy dochodów z koszernego z dniem ostatnim Grudnia r. b. koniec swoy biorącego, upoważniona Reskryptem Kommissyi Rządowey przychodów i Skarbu z dnia 7 b. m. Nr. 24470 do dalszego to iest, na rok przyszły 1822 tychże dochodów wydzierżawienia, przeznacza ninieyszem termin do odbydź się w tey mierze maiącey licytacyi na dzień 19 Września r. b. na którey chęć maiącym wspomnionych dochodów w Woiewództwie Krakowskim nabycia wzywaią się, aby na dniu powyżey oznaczonym w Biórach Kommissyi Woiewódzkiey w Kielcach posiedzenie swe maiącey bądź osobiście bądź przez pełnomocników prawnie umocowanych stawić się zechcieli.

Dla czego informuią się zarazem iż:

1) Pretium fisci na pierwsze wywołanie przy licytacyi podatku koszernego iest ilość dotychczasowey dzierżawy roczney, to iest Złp. 111,840.

2) Każden chcący przystąpić do licytacyi przed iey rozpoczęciem winnien iest na vadium przynaymniey iedno miesięczną Ratę dotychczas opłacaiącą się, to iest Złp. 9320 złożyć w grubey monecie.

3) Więcey daiący (plus offerens) a ztąd przy licytacyi utrzymuiący się winien będzie przed zawarciem kontraktu złożyć do kassy Główney poborów w monecie grubey kraiowey iedno miesięczną za Styczeń roku 1822 ratę, z summy rocznie na licytacyi postąpioney, i ieszcze oprócz tego na zabezpieczenie Skarbu publicznego wystawić kaucyią przez złożenie gotowizny dwumiesięczney racie wyrownywaiącą lub też kaucyi hypoteczney, któraby zupełnie Skarbowi bezpieczeństwo stanowiła. Wreszcie nadmienia się, iż dalsze kondycyie tak do licytacyi iako też do kontraktu są zwykłe, a szczególniey ostatnim kontraktem objęte, o których każden licytować chcący, każdego czasu w Biórach Kommissyi Woiewódzkiey zainformowanym bydź może. W końcu nadmienia się i to, że iak zwykle przy wszelkich licytacyiach dzierżaw Rządowych kondycyie licytacyyne od daty protokółu podpisania plus offerenta, Skarb zaś Publiczny od zatwierdzenia kontraktu przez Wysoką Kommissyią Rządową przychodów i Skarbu obowiązuią. Aby więc termin niniejszey licytacyi tém pewniey po Miastach doszedł do publiczney wiadomości, UUr. Burmistrze obwieszczenie to zwykłym sposobem zapublikuią i dowody publikacyi Kommissyi Woiewódzkiey przed terminem nadeszlą. — W Kielcach d. 11 Sierpnia 1821 roku.

Za Prezesa (pod.) *Taczanowski.*
Sekret: Jen: (pod.) *Zamoyski.*
Za zgodność *Zamoyski.*